

Aprobat de către Senatul Universității Creștine Partium
în Ședința din 29 iulie 2011.

RECTOR

Conf. univ. dr. János Szatmari Szabolcs

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ AL UNIVERSITĂȚII CREȘTINE PARTIUM

Preambul

UNIVERSITATEA CREȘTINĂ PARTIUM din Oradea este o instituție de învățământ superior destinat pregătirii profesionale și educării în spiritul creștin tradițional tolerant și deschis viitorilor specialiști în diferite domenii, recrutați din rândul comunității maghiare din România, respectiv din rândul tinerilor cetățeni români care aleg alternativa studierii în limba maghiară și acceptă caracterul creștin al Universității.

Datorită caracterului creștin al Universității, pe lângă asigurarea nivelului european al pregătirii profesionale, are un rol cu importanță egală și educarea spirituală și morală creștină a viitorilor specialiști în diferite domenii, deoarece contribuția cea mai valoroasă cu care putem îmbogăți comunitatea europeană, este atitudinea noastră morală creștină tradițională ce pune amprenta sa specifică pe activitatea didactică, de cercetare științifică, artistică și administrativă.

Prezentul cod se bazează pe valorile etice creștine fundamentale, dintre care menționăm:

- iubirea aproapelui
- spiritul responsabilității comunitare
- iertarea

I. Obiectiv

Art. 1. Prezentul Cod de etică și deontologie universitară are drept scop ghidarea conduitei tuturor membrilor comunității academice - universitare, în interiorul Universității și în relația cu aceasta. Comunitatea universitară cuprinde cadre didactice și de cercetare, personal didactic și de cercetare auxiliar, studenți, membri al personalului administrativ.

Codul de etică funcționează ca un contract moral între membrii comunității universitare și comunitatea universitară ca întreg, contribuind la coeziunea membrilor, la crearea unui climat bazat pe cooperare și competiție, la creșterea prestigiului Universității.

Nici o dispoziție a prezentului Cod nu trebuie interpretată în sensul restrângerii unor drepturi conferite expres prin lege sau prin contractul colectiv de muncă.

În elaborarea Codului de etică al Universității s-a avut în vedere dispozițiunile Constituției României, Legii Educației - nr. 1/2011, Legii nr. 206/2004 -privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovație, Carta Universității, Contractul Colectiv, Regulamentul Intern, Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

II. Principii fundamentale

Art. 2. Prezentul Cod se întemeiază pe următoarele principii fundamentale: libertate academică, competență, integritate, colegialitate, loialitate, promovarea identității culturale, toleranță, valori etice specific creștine.

A. Libertatea academică

Art. 3. Libertatea academică presupune dreptul oricărui membru al comunității academice de a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul cursurilor, seminariilor, conferințelor, dezbaterilor dar și al lucrărilor elaborate și susținute sau publicate.

Orice membru al comunității academice își poate exprima în mod liber, în interiorul sau în exteriorul Universității, opiniile bazate pe competența sa profesională, fără a putea fi cenzurat. Este încurajată abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau convingerile religioase.

Art. 4. Libertatea academică implică, în același timp, respectul libertății academice a altuia în toate componentele sale.

Art. 5. Libertatea academică se referă și la libertatea persoanei, protejarea vieții private și dreptul de confidențialitate. Confidențialitatea se referă la starea materială, situația familială, legături și relații în societate, conform reglementărilor legale.

Art. 6. Nu se înscriu în cadrul libertății academice și nu își găsesc locul în spațiul universitar, constituie astfel abateri de la principiul libertății academice :

- propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul sau în legătură cu acțiuni ale Universității;
- prozelitismul religios;
- promovarea unor doctrine sau idei cu caracter rasist, xenofob, naționalist, fascist, comunist (nici măcar sub formă sau în mască religioasă), extremist, ateist;
- defăimarea universității de către membrii comunității academice;
- atacurile personale sau afirmațiile defăimătoare la adresa altor membri ai comunității academice.

B. Competența

Art. 7. Universitatea cultivă un mediu propice pentru competență și competitivitate. Universitatea susține dezvoltarea de programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor de vârf și creșterea prestigiului în cercetare.

Universitatea susține și recompensează excelența științifică, profesională, pedagogică, managerială și administrativă.

Art. 8. Fiecare membru al comunității academice își asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea procesului educațional.

Orice cadru didactic trebuie să stăpânească în detaliu disciplina pe care o predă, asigurându-se că întregul conținut al disciplinei este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ. Cadrele didactice au libertatea de a adera la o interpretare sau alta a domeniului propriu, fără a impune însă acea orientare particulară studenților în procesul de predare.

Dezacordurile de natură științifică între cadrele didactice din Universitate nu trebuie să afecteze pregătirea și evaluarea corectă a studenților.

Art. 9. Orice cadru didactic trebuie să acorde o atenție deosebită pregătirii și susținerii cursurilor la orele prevăzute, elaborării, pregătirii sau asigurării materialului didactic necesar studenților pentru curs, seminar sau laborator, ținerii orelor de consultații prevăzute, urmării și îndrumării activității de redactare de lucrări (proiecte, lucrări de diplomă, comunicări științifice) de către studenți, notării și comunicării rezultatelor conform reglementărilor.

Art. 10. Sub aspect pedagogic, competența presupune alegerea celor mai adecvate modalități de tratare a fiecărei teme din cadrul programei, comunicarea obiectivelor disciplinei, alegerea unor modalități de examinare în concordanță cu aceste obiective.

Este, de asemenea, importantă adaptarea stilului de predare la nevoile și nivelul disciplinei de studiu.

Art. 11. Constituie încălcări ale principiului competenței:

- încredințarea de cursuri, seminarii sau lucrări de laborator spre a fi susținute de către persoane care nu dețin nivelul de cunoștințe adecvat;
- consacrarea unei părți importante din timpul alocat cursului sau seminarului unor discuții fără legătură cu tematica acestuia;
- obligarea studenților de a-și însuși exclusiv punctul de vedere al cadrului didactic sau refuzul de a lua în discuție, pe bază de argumente, alte puncte de vedere exprimate în aceeași chestiune;
- abordarea de către cadrul didactic titular al unui curs fundamental doar a unei părți din materie, respectiv doar a aspectelor care îl interesează personal;
- alegerea unor modalități de examinare în dezacord cu obiectivele cursului (spre exemplu, formularea unor subiecte care solicită doar memorarea unor date în condițiile în care obiectivul cursului este obținerea abilităților necesare rezolvării unor probleme);
- faptul de a nu da studentului ocazia de a se antrena pentru obținerea competențelor cerute de obiectivul cursului și verificate de examenul final;
- încălcarea obligațiilor prevăzute în art. 7-9.

C. Integritatea

Art. 12. Integritatea membrilor comunității universitare este esențială pentru desfășurarea în condiții optime a activității didactice și de cercetare. Fiecare membru al comunității academice –universitare este dator să se preocupe de evitarea oricăror situații susceptibile să creeze îndoieli cu privire la integritatea sa.

Art. 13. Conflictul de interese

reprezintă situația de incompatibilitate în care se află o persoană care are un interes personal ce influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea și

raportarea activităților de cercetare-dezvoltare; interesul personal include orice avantaj pentru persoana în cauză (soțul-soția, rude sau afinii până la gradul al treilea inclusive), sau pentru instituția din care face parte.

Există un conflict de interese atunci când interesele personale ale unui membru al comunității academic – universitare intră în conflict cu obligațiile decurgând din statutul său ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea necesară îndeplinirii acestor obligații.

Se interzice persoanelor care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv să ocupe concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt sau cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în aceeași universitate și nu pot fi numiți în comisii de evaluare sau comisii de concurs ale căror decizii afectează soții, rudele sau afinii până la gradul al III –lea inclusiv.

Art. 14. În orice situație de conflict de interese persoana în cauză are obligația de a încunoștința, de preferință în scris, pe superiorul ierarhic cu privire la existența conflictului de interese și a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparența că are un interes personal.

Art. 15. Examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea ori o altă persoană cu care cel ce decide are o relație similară de afecțiune este de natură să creeze o impresie de favoritism în rândul celorlalți studenți. Pentru evitarea acestei situații se impune ca:

- atunci când există alte cadre didactice de aceeași specialitate, cadrul didactic în cauză să formuleze o declarație de abținere iar examinarea studentului să se facă de către un alt cadru didactic, numit de către șeful catedrei sau decan, după caz;
- în cazul în care nu este posibilă înlocuirea, se va numi un alt cadru didactic, având o specialitate cât mai apropiată, pentru a-l asista pe titularul disciplinei la examinarea studentului respectiv.

Se interzice includerea în orice comisie de concurs din cadrul Universității a unei persoane aflate în situația arătată la alin.1 cu unul dintre candidați. În măsura în care incompatibilitatea nu era cunoscută la momentul numirii comisiei, cadrul didactic în cauză are obligația de a se abține și a solicita înlocuirea sa din comisie.

Art. 16. În afara situațiilor menționate în articolele precedente, există un conflict de interese ori se creează aparența unui asemenea conflict și atunci când:

- o persoană decide acordarea unui premiu sau a unei distincții în favoarea unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea ori o altă persoană cu care cel ce decide are o relație similară de afecțiune.
- este scos la concurs un post în perspectiva ocupării acestuia de către o persoană aflată în relația prevăzută la art.13 cu șeful departamentului ori compartimentului la care este arondat postul sau cu o persoană din cadrul acestuia ce poate influența decisiv rezultatul concursului;
- o persoană deține mai multe funcții în cadrul Universității, iar interesele pe care trebuie să le apere în considerarea fiecărei funcții nu converg;

- o persoană din Universitate angajează sau participă la angajarea contractuală a unității pe care o conduce, unei firme aparținând în tot sau în parte unei persoane cu care se află într-o relație dintre cele menționate la art.13
- un student este angajat la o firmă aparținând cadrului didactic examinator sau unei persoane dintre cele arătate la art.13., respective cadrul didactic prestează activitate remunerată pentru student, soțului/soției acesteia sau rudelor până la gradul al III-lea

Art. 17. În sfera relațiilor cadru didactic - student constituie încălcări ale obligației de integritate:

- pretinderea sau acceptarea de favoruri de orice natură, inclusiv sexuală;
- pretinderea sau acceptarea de cadouri sau alte foloase materiale;
- împrumutul de bani între cadrul didactic și studenți;

Art. 18. În activitatea de cercetare științifică, integritatea presupune:

- acceptarea și menționarea ca autori ai unei opere doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea ei.
- indicarea sursei din care a fost preluată o idee, o expresie, un rezultat al unei cercetări anterioare, indiferent dacă acestea au fost sau nu publicate. Această regulă privește și elementele preluate din lucrări de orice natură ale studenților și utilizate ulterior de un cadru didactic în propriile cercetări.
- recunoașterea explicită a contribuției oricărei persoane care a participat în mod real la o activitate de cercetare. În situația în care contribuția a constat doar într-o activitate de supervizare sau consiliere, nu este necesară o recunoaștere formală a contribuției. În aceste cazuri însă se recomandă includerea unei formule de mulțumire.
- respectarea riguroasă a destinației fondurilor alocate unui proiect de cercetare. Sursele de finanțare care au stat la baza unei cercetări vor fi menționate în publicațiile în care s-au materializat rezultatele cercetării.
- respectarea normelor speciale de etică referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și plantelor și a oricăror altor elemente ce țin de etica cercetării.

Art. 19. Constituie încălcări ale bunei conduite și eticii în activitatea universtară :

- plagiatul – atât în cazul cadrelor didactice, cât și al studenților
- confecționare de rezultate sau înlocuirea rezultatelor cu date fictive
- introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare
- omisiunea recunoașterii, fie prin menționare ca autor al unei opere, fie prin indicarea sursei, a contribuției unor terți la elaborarea unei opere;
- obligarea autorilor unei opere de a menționa ca autori și persoane care nu au participat la elaborarea acesteia;
- orientarea activității de cercetare a studenților în scopul obținerii unui avantaj personal de către îndrumător. De exemplu când un cadru didactic impune una sau mai multe teme de cercetare ce urmează a-i servi la un proiect de cercetare personal, la pregătirea unei conferințe sau a unui articol, ori urmează a fi valorificat în folosul unei întreprinderi private.

Constituie încălcarea regulilor de buna conduită și de etică în cercetare-dezvoltare următoarele abateri :

- ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite

- confecționare de rezultate
- înlocuirea rezultatelor cu date fictive
- interpretarea intenționat disorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor
- plagierea rezultatelor ori publicațiilor altor autori
- neatribuiea corectă a paternității unor lucrări
- introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare
- nedezvăluirea conflictelor de interese
- neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și /sau stocarea eronată a rezultatelor
- deturnarea fondurilor de cercetare
- lipsa de informare a echipelor de cercetare, înaintea începerii proiectului, cu privire la : drepturile salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri
- lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate
- publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică.

Art. 20. În activitatea administrativă, integritatea presupune:

- desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului care își asumă responsabilități de ordin administrativ. Este interzisă primirea, acceptarea, cererea, darea sau oferirea de bani, bunuri sau orice alte foloase ori favoruri în schimbul sprijinirii ocupării unei poziții administrative.
- îndeplinirea cu bună credință și în folosul universității a oricărei responsabilități administrative. Utilizarea unei poziții administrative în scopul obținerii de foloase personale de orice natură constituie o încălcare a obligației de integritate.
- în momentul transferului unei responsabilități administrative fostul titular pune la dispoziția noului titular toate instrumentele, informațiile și elementele, aduse la zi, necesare preluării de îndată a acestei responsabilități.
- atunci când, din orice motiv, o persoană nu mai poate să își îndeplinească în mod corespunzător atribuțiile administrative încredințate ea are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința superiorilor.

D. Colegialitatea

Art. 21. Activitatea în comunitatea academică-universitară presupune colaborarea membrilor acesteia, în spirit de colegialitate și respect reciproc.

Colegialitatea implică:

- curtoazie și respect datorate fiecărui membru al comunității academice. Încălcarea acestei obligații de către o persoană nu conferă în nici un caz dreptul celui lezat de a adopta o conduită similară;
- obligația de asistență între membrii comunității academice, materializată în suplinirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea didactică și administrativă, cooperarea cu bună credință în cadrul proiectelor ce implică participarea mai multor persoane;
- respectarea mutuală a diferențelor de ordin lingvistic, religios, social între membrii comunității academice;
- înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale;

- obligația de confidențialitate în privința datelor și informațiilor transmise de un membru al comunității academice unui alt membru, cu titlu privat.

Art. 22. Constituie încălcări ale principiului colegialității:

- discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă, folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator ori abuzul de autoritate la adresa unui membru al comunității academice, indiferent de poziția ocupată de acesta în cadrul Universității;
- promovarea sau tolerarea unor comportamente dintre cele descrise în acest articol de către conducerea facultăților, departamentelor, catedrelor sau compartimentelor administrative;
- discreditarea ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg;
- formularea în fața studenților a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale, a ținutei morale sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- sfătuirea studenților să nu urmeze un curs al unui coleg, din antipatie față de acesta;
- formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;
- utilizarea și dezvăluirea în activitatea didactică sau de cercetare a informațiilor transmise cu titlu confidențial de un alt coleg (date personale, experiențe trăite etc.);
- discutarea cu alți studenți a situației școlare, sociale, medicale a unui student.

Art. 23. În ceea ce privește examinarea studenților colegialitatea presupune o informare prealabilă și detaliată a studenților cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare.

În acest sens:

- la începutul fiecărui semestru fiecare titular de curs afișează sau distribuie studenților o tematică de curs cuprinzând tematica fiecărei prelegeri, bibliografie obligatorie și facultativă, precizări privind forma examinării și baza evaluării;
- la cursuri și seminarii se abordează întreaga tematică cerută pentru examen;
- La cererea studentului, cadrul didactic examinator îi prezintă lucrarea și motivează explicit calificativul acordat, prin raportare la criteriile utilizate.

E. Loialitatea

Art. 24. Loialitatea față de Universitate presupune obligația fiecărui membru al comunității academice –universitare de a acționa în interesul universității, de a susține obiectivele, strategiile și politicile acesteia, în scopul realizării misiunii și creșterii competitivității ei.

Art. 25. Constituie încălcări ale obligației de loialitate:

- desfășurarea de acțiuni menite să ducă la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale dobândite în mod legal de către Universitate;
- sfătuirea în cadrul activităților didactice a studenților să abandoneze cursurile Universității în favoarea unei alte instituții de învățământ;
- angajarea în afara universității a unor activități care afectează în mod semnificativ realizarea obligațiilor didactice și de cercetare în Universitate ale persoanei în cauză;
- desfășurarea de acțiuni menite să discrediteze Universitatea sau să afecteze în mod grav imaginea și prestigiul acesteia.

F. Promovarea identității culturale

Art. 26. Universitatea Creștină Partium recunoaște dreptul la identitate și promovează întărirea și dezvoltarea simțului identității culturale a membrilor comunității academice. Aspectele majore ale identității culturale promovate de Universitate sunt limba maternă, apartenența religioasă și tradițiile culturale. Universitatea sprijină acele activități care pot contribui la menținerea/întărirea identității culturale a membrilor comunității academice.

G. Toleranța

Art. 27. Toleranța reprezintă concepția ce trebuie să ghideze desfășurarea vieții comunității universitare, acest principiu fiind aplicat în perceperea respectului reciproc în relațiile acestei comunități.

H. Măsuri educaționale, administrative și de sancționare

ART.28 .

1.) Sancțiunile care se pot aplica personalului didactic și de cercetare , personalului didactic și de cercetare auxiliar și personalului administrativ de către comisia de etică și deontologie universitară pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la buna conduită a membrilor comunității universitare, sunt următoarele :

- Avertisment scris
- diminuarea salariului de bază, cumulată, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control
- suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de aster sau de licență
- destituirea din funcția de conducere din învățământ
- desfacerea disciplinară a contractului de muncă

2.) Sancțiunile care se pot aplica de către comisia de etică universitară studenților și studenților-doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele :

- * avertisment scris
- * exmatricularea
- * alte sancțiuni prevăzute în reglementări speciale (Carta universității, contract de studii universitare, Codul drepturilor și obligațiilor studenților,Regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de studii și de examene, Regulamentul Intern al universității și altele).

III.Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 29. Organul însărcinat cu supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului Cod este Comisia de etică și deontologie universitară a Universității Creștine Partium

Art. 30. Structura și componența comisiei de etică și deontologie universitară este propusă de Consiliul de Administrație, avizată de senatul universitar și numită de rector.

Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală.

Nu pot fi membri ai comisiei de etică și deontologie universitară persoanele care ocupă vreuna dintre funcțiile : rector, prorector, decan, prodecan, director de departament sau de cercetare-dezvoltare, director administrative.

Art. 31. Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine fiecărui membru al comunității academice- universitare.

Statutul de membru al comunității academice –universitare impune fiecărui membru asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

Încălcarea dispozițiilor prezentului Cod atrage răspunderea morală - etică și sancționarea în condițiile Legii educației nr.1/2011, Legii nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, reglementărilor de specialitate în domeniu, Codului muncii, Cartei Universității și reglementărilor interne ale Universității.

Art. 32. Prezentul Cod intră în vigoare la data aprobării sale de către Senatul universitar și devine parte integrantă a Cartei Universității.

Pe aceeași dată se abrogă orice dispoziții contrare existente în reglementări ale Universității.